RAAP BELGIË - 905

HET ROOI

te Berchem, Antwerpen

[ARCHEOLOGIENOTA ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK]

[DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN]

Bureauonderzoek – 2022K158

Landschappelijke boringen - 2023A219

RAAP
archeologie
op maat

[COLOFON]

ARCHEOLOGIENOTA HET ROOI TE BERCHEM (ANTWERPEN)

[Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek]

[Programma van Maatregelen]

Bureauonderzoek – 2022K158
Landschappelijke boringen - 2023A219

[STATUS] Definitief

[DATUM] 5 mei 2023

[AUTEUR(S)] Jeroen Vermeersch, N. Vanholme, J. Velleman

[PROJECTBEGELEIDING] Caroline Ryssaert

[KAARTVERVAARDIGING] Louise Ryckebusch

[TERREINWERK] J. Velleman

[MATERIAAL DETERMINATIE]

[RAAP-PROJECT] BERBE01

[ERKEND ARCHEOLOOG TYPE 1] RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

[BEWAARPLAATS DOCUMENTATIE] RAAP België, Begoniastraat 13, 9810 Eke

[BEVOEGD GEZAG] agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP BELGIË BV

Begoniastraat 13; 9800 Ek

telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99

E-mail: raap@raap.be

© RAAP België BV, 2022
RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave....2

1 Gemotiveerd advies....3

1.1 Samenvatting van het vooronderzoek....3

1.2 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek....4

2 Programma van maatregelen....5

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 SAMENVATTING VAN HET VOORONDERZOEK

RAAP België voerde een archeologisch vooronderzoek uit voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor de nieuwbouw van kleedkamers op Het Rooi aan de Berchemstadionstraat 73/Rooiplein 2 te Berchem, Antwerpen. **Dit dossier betreft een aanpassing van de in akte genomen archeologienota met ID 25077 door gewijzigde geplande ingrepen**.[1]

Het doel van dit onderzoek was na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Hierbij zijn gegevens verzameld over de aardkundige, archeologische en historisch context van het plangebied. Op basis daarvan werd een archeologische verwachting opgesteld, werd nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed en welke maatregelen er dienen te worden genomen in functie van eventueel verder onderzoek.

Binnen een sportcomplex zullen twee gebouwen worden afgebroken en worden vervangen door nieuwe gebouwen. Deze zullen niet op dezelfde locatie worden opgetrokken, echter wel in de onmiddellijk omgeving. Daarbij zullen ook een reeks bomen worden gerooid en paden worden heraangelegd, evenwel binnen hetzelfde tracé.

De bureaustudie toonde aan dat het plangebied topografisch op de noordelijke helling van de cuesta van Boom gelegen is. Het terrein ligt op een hoogte tussen 13 en 14 mTAW. De bodem bestaat uit (matig) droog licht zandleem met een dikke antropogene humus A-horizont. De ligging op de helling van de cuesta heeft ervoor gezorgd dat er vermoedelijk colluvium aanwezig is wat dan weer archeologische waarden kan beschermen tegen verstoringen zoals beploeging. De topografische ligging op de overgang tussen de cuesta en lagergelegen delen in het landschap wordt ook aangeduid als een gradiëntzone wat resulteert in een grotere variatie van fauna en flora. Dit trok de mens dan ook aan wat blijkt uit de grote variatie aan archeologische perioden die in de omgeving zijn aangetroffen. Het assessment heeft daarbij aangetoond dat er een potentieel is op het aantreffen van archeologische resten en sporen vanaf de steentijd, doorlopen tot de volle middeleeuwen. In de onmiddellijke omgeving zijn op tal van andere plaatsen reeds aanwijzing voor bewoning uit verschillende archeologische periodes.

Om de bodemgaafheid na te gaan, en eventuele archeologische niveaus in kaart te brengen, zijn binnen de zones voor de nieuwbouw landschappelijke boringen uitgevoerd. De zeven boringen wijzen op een vergraven bodem en de afwezigheid van relevante niveaus met een verhoogde kans op archeologische resten. Indien er alsnog sporen aanwezig zouden zijn, is de ruimte waarbinnen deze kunnen worden onderzocht zodanig klein, dat er geen ruimtelijk inzicht zal worden verworven. Het archeologisch potentieel is daarmee zowel voor de zones waar nieuwbouw is gepland, als de zones waar twee gebouwen zullen worden gesloopt, zeer laag. Ook bij de heraanleg van de paden is de trefkans zeer laag, aangezien de werken binnen hetzelfde gabarit zullen plaatsvinden.

[1] Vooronderzoek Antwerpen Het Rooi, Berchem (BERBE01) | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed

1.2 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Door middel van het geleverde vooronderzoek zonder ingreep in de bodem is het mogelijk om een gefundeerde uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites. Na de bureaustudie was er nog een verhoogde trefkans op steentijdartefactensites en sporensites uit jongere periodes. Door middel van de uitgevoerde landschappelijke boringen werd die trefkans bijgesteld tot zeer laag. Er zijn immers geen relevante archeologische niveaus aangetroffen. In de noordelijke zone, bestemd voor kleedkamers, is er binnen een beperkte zone evenwel nog een kans op archeologische resten. Deze zone is echter zodanig klein dat er geen ruimtelijk inzicht zal zijn in de eventuele aanwezige sporen.

Omwille van de lage trefkans op archeologische sporen en de versnipperde gegevens die eventuele resten zullen opleveren, is er geen potentieel op kenniswinst. Daarom worden er geen verdere maatregelen voor archeologisch onderzoek geadviseerd.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Er wordt **geen aanvullend archeologisch onderzoek geadviseerd** in het kader van deze archeologienota en de bijbehorende vergunningsaanvraag.

Wel blijft de **meldingsplicht** gelden bij toevalsvondsten (ofwel de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013). Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.[2]

[2] Procedure: een archeologische toevalsvondst dient binnen drie dagen gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, waarbij de vondst en haar vindplaats beschermd worden tot tien dagen na het vinden. De melding kan gemaakt worden via de website: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/vondstmeldingen/toevalsvondsten/formulier.